

**Přednáška pro podzimní semestr
bakalářského studia**

**ÚVODNÍ VÝKLADY
STÁDIA TRESTNÍHO ŘÍZENÍ**

16. 9. 2011

JUDr. Eva Žatecká, Ph.D.

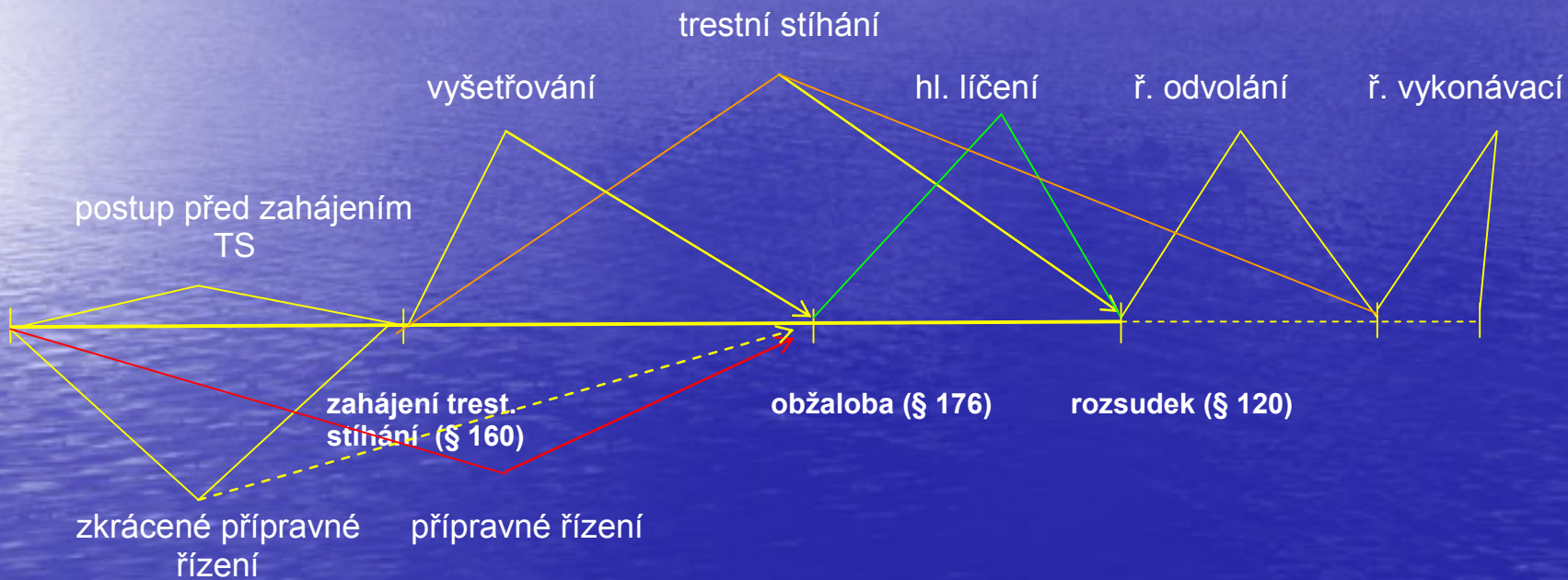
Pojem, druhy a funkce trestního práva procesního a trestního řízení

- Vztah trestního zákona a trestního řádu
- Předmět a účel trestního řízení
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů
- Funkce trestního práva procesního, trestního řízení

Stádia trestního řízení

- Trestní řízení probíhá v několika určitých časových úsecích, v nichž orgány činné v trestním řízení plní své úkoly s cílem dosáhnout účelu trestního řízení
- Rozlišujeme následující stádia trestního řízení:
 - přípravné řízení
 - předběžné projednání obžaloby
 - hlavní líčení
 - opravné řízení
 - řízení vykonávací

Schéma průběhu trestního řízení podle českého trestního řádu

Předsoudní stádium-přípravné řízení

- postup před zahájením trestního stíhání podle hlavy deváté TŘ,
- zahájení trestního stíhání, další postup vněm a zkrácené přípravné řízení podle hlavy desáté TŘ (vyšetřování, vyšetřování některých trestných činů a zkrácené přípravné řízení).

Soudní stádium

- předběžné projednání obžaloby
- hlavní líčení
- veřejné zasedání
- neveřejné zasedání
- odvolání a řízení o něm
- dovolání
- stížnost pro porušení zákona
- obnova řízení
- zvláštní způsoby řízení
- vykonávací řízení

§ 157 – 179h – Přípravné řízení

- Hlava 9 – Postup před zahájením trestního stíhání
- Hlava 10 – Zahájení trestního stíhání, další postup v něm a zkrácené přípravné řízení

Přípravné řízení

- začíná sepsáním záznamů o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, pak se jím rozumí úsek od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, postoupení věci jinému orgánu nebo zastavení trestního stíhání anebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, za hranicí objasňování a prověřování skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování
- Cílem: prověřit podezření ze spáchání trestného činu a opatřit podklad pro podání obžaloby, nebo není-li důvod pro podání obžaloby, slouží jako podklad pro jiné rozhodnutí státního zástupce ve věci samé

Postup před zahájením trestního stíhání

- Policejní orgán je povinen učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a ke zjištění jeho pachatele.
- Je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti (prevenci).
- Podnětem k zahájení trestního řízení může být jednak trestní oznámení nebo výsledky vlastní činnosti orgánů činných v trestním řízení.
- Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin (trestní oznámení), je povinen přijímat jak státní zástupce, tak i policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.
- Pokud výsledky prověřování nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, je možno v dalším řízení pokračovat, ale již formou vyšetřování, které se zahajuje usnesením o zahájení trestního stíhání (§ 160 odst. 1 TR).

Podání vysvětlení

- úkon v rámci trestního řízení, kterým se od fyzických osob, právnických osob či státních orgánů zjišťují skutečnosti důležité pro trestní řízení. Při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta. Je-li vysvětlení požadováno od nezletilého, je třeba o úkonu předem vyrozumět jeho zákonného zástupce. Toto ale neplatí, jestliže provedení úkonu nelze odložit a vyrozumění zákon-ného zástupce nelze zajistit.
- O obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, se sepíše úřední záznam. Tento slouží státnímu zástupci a obviněnému ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. Úřední záznam nelze v řízení před soudem použít jako důkaz. Výjimkou je řízení před samosoudcem konané ve zjednodušeném hlavním líčení, kdy lze za souhlasu státního zástupce a obviněného úřední záznamy o podání vysvětlení (ale i úřední záznamy o jiných úkonech) číst. Pokud je ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže mu být záznam přečten, nebo jinak konsta-tován jeho obsah. K podání vysvětlení se osoba dostaví po vyzvání policejním orgánem na určité místo, v případech, kdy se nedostaví, může být předvedena. Na to a na jiné následky nedostavení se v podobě možného uložení pořádkové pokuty musí být tato osoba upozorněna.
- neodkladný nebo neopakovatelný úkon - výslech svědka nebo rekognice, provede se za účasti soudce. Tento soudce odpovídá pouze za zákonnost provedení úkonu. Soudci nepří-sluší přezkoumávat závěr státního zástupce o tom, zda se jedná o úkon neodkladný nebo neopakovatelný.

Skončení prověřování

- Pro prověřování, zda-li byl spáchán trestný čin a zda jej spáchala osoba podezřelá, stanoví TR lhůty, jejichž délka se odvíjí od příslušnosti soudu.
- Policejní orgán je povinen prověřit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin ve lhůtách:
 - do dvou měsíců od jejich přijetí, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce, v níž se nekoná zkrácené přípravné řízení,
 - do tří měsíců, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu, a
 - do šesti měsíců, jde-li o věc patřící v prvním stupni do příslušnosti krajského soudu.
- V případě, že nebylo oznámení nebo jiný podnět v těchto lhůtách prověřeno, musí policejní orgán státnímu zástupci zdůvodnit, proč se tak nestalo a jaké úkony budou muset být provedeny a v jaké lhůtě. Pokud ani v takto prodloužené lhůtě policejní orgán neskončí prověřování, předloží spis státnímu zástupci s odůvodněným návrhem na její prodloužení.
- Prověřování může skončit odložením věci, odevzdáním věci jinému orgánu, dočasným odložením trestního stíhání nebo zahájením trestního stíhání.
- Oznamovatel se o odložení věci vyrozumí, pokud o to výslovně požádal.

Trestní stíhání

- Účelem trestního stíhání je zjistit, zda tu jsou skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné postavit obviněného před soud a věc v soudním stádiu řízení rozhodnout.
- Činnost policejního orgánu se označuje jako vyšetřování, které má výlučně procesní charakter a je prováděno při plném respektování práva na obhajobu ať již realizací účasti obhájce při jednotlivých vyšetřovacích úkonech, případně zvoleného nebo ustanoveného obhájce.

TS se souhlasem poškozeného

- zásada legality - není to vázanost absolutní.
- v případech některých trestných činů je zapotřebí souhlasu poškozeného - např. ublížení na zdraví (§ 146 TZk), těžké ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 147 TZk), ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 148 TZk), neposkytnutí pomoci (§ 150 TZk), neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku (§ 151 TZk), krádeže (§ 205 TZk), zpronevěry (§ 206 TZk), neoprávněného užívání cizí věci (§ 207 TZk), podvodu (§ 209 TZk), podílnictví (§ 214 TZk), podílnictví z nedbalosti (§ 215 TZk), lichvy (§ 218 TZk), zatajení věci (§ 219 TZk), porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220 TZk), porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti (§ 221 TZk), poškození věřitele (§ 222 TZk), poškození cizí věci (§ 228 TZk), nebezpečného vyhrožování (§ 353 TZk) a nebezpečného pronásledování (§ 354 TZk)
- proti tomu, kdo je **ve vztahu k poškozenému** osobou, vůči níž by měl poškozený jako svědek právo odepřít výpověď (§ 100 odst. 2 TR), a trestní stíhání pro trestný čin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 TZk proti tomu, kdo je nebo v době spáchání činu byl ve vztahu k poškozenému **manželem**, partnerem nebo druhem, jakož i pro trestný čin opilství (§ 360 TZk), pokud jinak vykazuje znaky skutkové podstaty některého z těchto trestných činů.

Bez souhlasu

- byla způsobena smrt,
- poškozený není schopen dát souhlas pro duševní chorobu nebo poruchu, pro kterou byl zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo pro kterou byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- poškozeným je osoba mladší 15 let,
- z okolností je zřejmé, že souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět vtísni vyvolané výhrůžkami, nátlakem, závislostí nebo podřízeností.

- Usnesení o zahájení trestního stíhání má zásadní procesní význam
- Osoba podezřelá ze spáchání trestného činu se okamžikem oznámení tohoto usnesení stává obviněným v trestním řízení
- Obhájce je již od zahájení trestního stíhání oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech. Může obviněnému i jiným vyslychaným klást otázky, avšak teprve tehdy, až policejní orgán nebo státní zástupce výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoliv v jeho průběhu a tyto námitky by se měly stát součástí protokolu o prováděném úkonu.
- Obhájce – ustanovený, zvolený
- Tzv. nutná obhajoba

Skončení vyšetřování

- Uzná-li policejní orgán výsledky za postačující k podání obžaloby, umožní obviněnému a obhájci v přiměřené době prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování.
- Na tuto možnost upozorní obviněného a jeho obhájce nejméně tři dny předem.
- Uvedenou lhůtu lze se souhlasem obviněného a obhájce zkrátit.
- Nevyužijí-li obviněný nebo obhájce možnosti prostudovat spisy, ačkoliv na ni byli řádně upozorněni, učiní o tom policejní orgán záznam do spisu a postupuje dále, jako by k tomuto úkonu došlo.
- Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhovaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé jiné rozhodnutí ke skončení trestního stíhání.
- Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování nejpozději:
 - do dvou měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce,
 - do tří měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu.

Zastavení trestního stíhání - obligatorní

- je-li nepochybné, že se nestal skutek, pro který se trestní stíhání vede,
- není-li tento skutek trestným činem a není důvod k postoupení věci,
- není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný,
- je-li trestní stíhání nepřípustné (§ 11 odst. 1 TŘ),
- nebyl-li obviněný v době činu pro nepřičetnost trestně odpovědný, nebo
- zanikla-li trestnost činu

Zastavení trestního stíhání - fakultativní

- je-li trest, k němuž může trestní stíhání vést, zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne,
- bylo-li o skutku obviněného již rozhodnuto jiným orgánem, kázeňsky, kárně anebo cizozemským soudem nebo úřadem a toto rozhodnutí lze považovat za postačující, nebo
- jestliže vzhledem k významu chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobu provedení činu a jeho následku, nebo okolnostem, za nichž byl čin spáchán, a vzhledem k chování obviněného po spáchání činu je zřejmé, že účelu trestního řízení bylo dosaženo

Přerušeni trestního stíhání

- nelze-li pro nepřítomnost obviněného věc náležitě objasnit,
- nelze-li obviněného pro těžkou chorobu postavit před soud,
- není-li obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání činu, schopen chápat smysl trestního stíhání,
- navrhuje -li se předání trestního stíhání do ciziny, nebo byl-li obviněný vydán do ciziny nebo vyhoštěn.

Obžaloba

- Trestní stíhání před soudem se koná jen na podkladě obžaloby, kterou podává a před soudem zastupuje státní zástupce
- **náležitosti:**
- 1. označení státního zástupce a den sepsání obžaloby,
- 2. jméno a příjmení obviněného, den a místo jeho narození, jeho zaměstnání a bydliště, popřípadě jiné údaje potřebné k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou; jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, uvede se též hodnost obviněného a útvar, jehož je příslušníkem,
- 3. žalobní návrh, v němž musí být přesně označen skutek, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě s uvedením jiných skutečností, pokud je jich třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby; musí tu být dále uvedeno, jaký trestný čin obžaloba v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákonů a všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu,
- 4. odůvodnění žalovaného skutku s uvedením důkazů, o které se toto odůvodnění opírá, a seznam důkazů, jejichž provedení se v hlavním líčení navrhuje.

Zkrácené přípravné řízení

- o trestných činech, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, jestliže (§ 179a TR):
- podezřelý byl přistižen při činu nebo bezprostředně poté, **nebo**
- v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné ve lhůtě dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán obdržel trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání (§179b odst.4 TR), postavit před soud.
- Ve zkráceném přípravném řízení se osoba, proti níž se řízení vede, označuje jako **osoba podezřelá!!!**
- Místo podání obžaloby se podává návrh na potrestání. Po podání návrhu na potrestání se s podezřelého stává obviněný.

§ 180 – 365 – Řízení před soudem

- Hlava 11 – Základní ustanovení
- Hlava 12 – Předběžné projednání obžaloby
- Hlava 13 – Hlavní líčení
- Hlava 14 – Veřejné zasedání
- Hlava 15 – Neveřejné zasedání
- Hlava 16 – Odvolání a řízení o něm
- Hlava 17 – Dovolání
- Hlava 18 – Stížnost pro porušení zákona a řízení o ní
- Hlava 19 – Obnova řízení
- Hlava 20 – Zvláštní způsoby řízení
- Hlava 21 – Vykonávací řízení
- Hlava 22 – Zahlazení odsouzení

Předběžné projednání obžaloby

- fakultativní stádium
- Soud v něm přezkoumává obžalobu podle jejího obsahu, dále zda výsledky přípravného řízení poskytují spolehlivý podklad a zda přípravné řízení bylo konáno zákonem daným způsobem.
- má mimo jiné zabránit tomu, aby trestní věc nebyla projednávána před soudem za situace, kdy obžaloba takové projednání neumožňuje, a to např. proto, že byla porušena ustanovení zajišťující obviněnému právo obhajoby.
- v neveřejném zasedání, přičemž soud přezkoumá obžalobu ze všech hledisek, tedy zejména, je-li obžaloba opodstatněna a je-li důkazní materiál, na něž se obžaloba odvolává úplný.
- Předseda senátu může nařídit i veřejné zasedání.

Hlediska přezkoumání

- Místní a věcná příslušnost
- Okolnosti podmiňující zastavení TS
- Právní kvalifikace
- Procesní vady v přípravném řízení
- Zda byly objasněny základní skutečnosti
- Rozhodování o vazbě
- Nelze ovšem zkoumat vinu nebo nevinu

Skončení projednání obžaloby

- Předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu
- Postoupení věci
- Zastavení trestního stíhání, podmíněné zastavení trestního stíhání
- Přerušování trestního stíhání
- Schválení narovnání
- Vrácení věci státnímu zástupci k došetření
- Odstoupení od TS mladistvého
- Rozhodnutí o vazbě dle § 192 TR.
- Opatření k projednání věci v hlavním líčení.
- Po nařízení hlavního líčení se obviněný stává **obžalovaným**

Hlavní líčení

- obligatorní a nejdůležitější stádium celého trestního řízení, často bývá nazýváno jádrem trestního řízení.
- zásada obžalovací, oficiality, vyhledávací, zásada veřejnosti, ústnosti, bezprostřednosti, volného hodnocení důkazů
- Cílem hlavního líčení je rozhodnout o vině a trestu v souvislosti s podanou obžalobou, co nejdříve – bez odročení
- Soud v hlavním líčení zjišťuje za účasti procesních stran, zda tu existují skutečnosti uváděné v obžalobě a zda na jejich základě lze rozhodnout o vině a trestu obžalovaného
- Hlavní líčení končí rozsudkem

- Koná jej senát, tak samosoudce
- koná se za stálé přítomnosti všech členů senátu, protokolujícího úředníka (či zapisovatele) a státního zástupce.
- V nepřítomnosti obžalovaného - jen když soud má za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout i bez přítomnosti obžalovaného, a přitom obžaloba byla obžalovanému řádně doručena a obžalovaný byl k hlavnímu líčení včas a řádně předvolán a o skutku, který je předmětem obžaloby, byl obžalovaný už některým orgánem činným v trestním řízení vyslechnut a bylo dodrženo ustanovení o zahájení trestního stíhání a obviněný byl upozorněn na možnost prostudovat spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování.
- v nepřítomnosti obžalovaného **nelze konat**, je-li obžalovaný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let. Toto neplatí, pokud obžalovaný požádá, aby hlavní líčení bylo konáno v jeho nepřítomnosti.
- V případech nutné obhajoby nelze konat hlavní líčení bez přítomnosti obhájce

Příprava hlavního líčení

- Opis obžaloby
- Předvolání osob – 5 a 3 dny
- Zajištění důkazů
- Případně možnost využití institutu náhradního soudce

Veřejnost u HL

- Zásadně veřejně (u mladistvých neveřejně)
- Vyloučení veřejnosti – pro celé řízení nebo jen pro jeho část
 - Celou veřejnost nebo jen určité osoby
- Rozsudek VŽDY veřejně

Průběh HL

- počátek hlavního líčení – nárok poškozeného lze uplatnit nejpozději do zahájení dokazování v HL!!
- dokazování v hlavním líčení
- závěr hlavního líčení
- rozhodnutí soudu v hlavním líčení

Rozsudek

- základním a nejčastějším způsobem meritorního rozhodnutí soudu v hlavním líčení.
- Soud rozsudkem rozhodne, když neshledá důvod k učinění jiných rozhodnutí v hlavním líčení.
- rozsudek odsuzující a zprošťující.
- O odsuzující rozsudek se jedná v případech, kdy se obviněný uznává vinným, přičemž není podstatné, zda je mu současně uložen trest či nikoliv. Povahu odsuzujícího rozsudku má tak i rozsudek, kterým bylo upuštěno od potrestání.
- O zprošťující rozsudek se jedná v případech dle § 226 písm. a) až e) TŘ

Veřejné a neveřejné zasedání

- Obvykle se veřejné zasedání koná v těchto následujících případech:
 - rozhodování o odvolání,
 - rozhodování o mimořádných opravných prostředcích (u dovolání, stížnosti pro porušení zákona a obnovy řízení představuje veřejné zasedání pravidelnou formu soudního zasedání),
 - rozhodování o ochranných opatřeních (o ochranné opatření lze ovšem rozhodnout i v rámci hlavního líčení),
 - rozhodování o předběžném projednání obžaloby, včetně schválení narovnání,
 - stanovení trestu - § 370 TŘ.
- Neveřejné se koná
 - stížnost proti usnesení,
 - předběžné projednání obžaloby
 - rozhodování o mimořádných opravných prostředcích
 - použití amnestie (§ 368 TŘ),

Přezkumné řízení

- Účelem přezkumného řízení je zvýšení záruk uplatnění zásady materiální pravdy v trestním řízení, ochrana občanů před následky, které mohou vzniknout nesprávným úředním postupem, a zajištění zákonnosti předchozího řízení. Jeho účelem je dále náprava konkrétního rozhodnutí v zájmu účastníků řízení, který vyplývá již z Ústavy. Navíc má přezkumné řízení možnost sjednocovat činnost soudů a umožnit tak jednotný výklad ustanovení trestního zákona a trestního řádu.
- Po provedení přezkumného řízení orgán vyššího stupně ve svém rozhodnutí buď potvrdí výsledky řízení před prvním stupněm, nebo je napraví sám, či přikáže orgánu, který o něm rozhodoval, aby opětovně věc projednal a sám v ní rozhodl.

Řádné opravné prostředky

- směřují proti dosud nepravomocným rozhodnutím
- Stížnost
- Odvolání
- Odpor proti trestnímu příkazu

Mimořádné opravné prostředky

- směřují proti rozhodnutím již pravomocným
- Dovolání
- Obnova řízení
- Stížnost pro porušení zákona

Účinky a principy

- **Revizní princip**
- **Kasační princip**
- **Apelační princip**
- **Devolutivní účinek**
- **Suspenzivní účinek**
- **Zásada zákazu reformace in peius**
- **Beneficium cohaesionis**

Odvolání

- Proti rozhodnutím soudu 1. stupně
- 8 denní lhůta od doručení rozsudku
- Oprávněné osoby: státní zástupce, obžalovaný, poškozený, zúčastněná osoba a osoby s tzv. samostatnými obhajovacími právy
- V neprospěch : státní zástupce a poškozený (v případě náhrady škody)

Stížnost

- Proti rozhodnutím policejního orgánu, státního zástupce a soudu
- 3 denní lhůta od doručení nebo vyhlášení
- Obvykle nemá odkladný účinek
- Možnost tzv. autoremedury

Dovolání

- Proti rozhodnutím soudu 2. stupně
- Dva měsíce od doručení
- Nejvyšší státní zástupce a obžalovaný prostřednictvím obhájce

Vykonávací řízení

- Účelem vykonávacího řízení je uskutečnit rozhodnutí, jež orgány činné v trestním řízení vydaly v trestním řízení
- výkon rozhodnutí zajišťuje ten orgán, který rozhodnutí učinil
- Vykonat lze jen rozhodnutí soudu, které je zároveň vykonatelné, a jedná se v případě trestů o rozsudek, nebo v případě ochranných opatření o rozsudek nebo usnesení.
- V případě, že byl podán opravný prostředek, tak je vykonatelnost odsunuta jen v případě, kdy tento opravný prostředek má tzv. devolutivní účinek

§ 366 – 460 – Některé úkony souvisící s trestním řízením

- Hlava 23 – Udělení milosti a použití amnestie
- Hlava 25 – Právní styk s cizinou

§ 460 – 471 – Přechodná a závěrečná ustanovení

Amnestie

- Abolice
- Agraciace
- Rehabilitace

Zahlazení odsouzení

- odstraňuje nepříznivé důsledky spojené s odsouzením pachatele a motivuje jej k vedení řádného života, neboť jej staví na roveň ostatním dosud netrestaným osobám.
- rozhoduje soud obvykle na žádost odsouzeného
- příslušný okresní soud v místě bydliště odsouzeného.
- Výsledkem je, že zahlazené odsouzení nesmí být vykazováno ve výpisu z rejstříku trestů, v opisu je však stále evidováno. Byla-li žádost o zahlazení odsouzení zamítnuta, může být znovu podána teprve po uplynutí jednoho roku, ledaže by byla zamítnuta jen proto, že dosud neuplynula doba zákonem stanovená pro zahlazení.
- U mladistvých je tomu trochu jinak. Zde soud rozhoduje i bez návrhu, tedy z moci úřední, a to ihned po výkonu trestu odnětí svobody. Příslušný pak je soud pro mládež, který rozhodoval ve věci v prvním stupni.
- Některé tresty se zahlazují ze zákona – ex lege (OPP, PT z nedbalosti, POTOS)